

Aan

Staatssecretaris

nota

Beantwoording Kamervragen over verzakkingen op het
spoor

TER BESLISSING

Datum

8 september 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/230838

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Beslistermijn

10-09-2025

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Het Kamerlid De Hoop (GroenLinks-PvdA) heeft vragen gesteld over verzakkingen op het spoor, na de berichtgeving over verzakkingen op het baanvak Utrecht-Eindhoven van medio augustus. Het onderliggende vraagstuk van de stabiliteit van spoordijken speelt ook een rol in de besluitvorming over de instandhouding van het spoor. We leggen u de antwoorden op de gestelde vragen voor.

Geadviseerd besluit

In te stemmen met de voorgestelde beantwoording, en de brief daarover aan de Kamer te laten verzenden.

Kernpunten

Rond spoordijken spelen twee risico's een rol: 1) verzakkingen door een gebrekkig draagvermogen van het spoor; en 2) het afschuiven van een gedeelte van de spoordijk zelf. Het eerste risico deed zich voor op het baanvak Utrecht-Den Bosch vorige week. Beide risico's hebben invloed op de veilige berijdbaarheid van het spoor en in sommige gevallen zijn maatregelen nodig. In dit geval heeft ProRail een tijdelijke snelheidsbeperking opgelegd om de veilige berijdbaarheid te garanderen, en stopmachines ingezet om het spoor te herstellen. Daarnaast bereidt zij maatregelen voor om het spoor voor de lange termijn op orde te brengen.

ProRail voert landsdekkend onderzoek uit naar de problematiek van spoordijken in het 'programma baanstabiliteit'. Het huidig gebruik beoordeelt zij als veilig. Het onderzoek vindt plaats in nauwe samenwerking met het onderzoek naar klimaatadaptatie, omdat weersextremen naar verwachting een grote invloed hebben op de genoemde risico's. Uw voorgangers hebben de Kamer op de hoogte gehouden van het onderzoek, waarbij inmiddels duidelijk is dat generieke conclusies niet zijn te trekken. Per locatie moet onderzoek plaatsvinden en uw voorganger heeft daarom ook laten weten de Kamer per baanvak over de resultaten van het onderzoek te informeren.¹

In het BKN Spoor zijn afspraken gemaakt over de bekostiging van de aanpak van top risico's op het gebied van klimaatadaptatie. Het vraagstuk van de stabiliteit van spoordijken maakt onderdeel uit van deze aanpak.

¹ Kamerstuk 36600-A-16.

Krachtenveld

Dat het spoor betrouwbaar en veilig moet zijn, staat niet ter discussie. De inzichten over spoordijken zijn nog volop in ontwikkeling. De komende jaren zal onderzoek en gesprek over benodigde maatregelen en de daaraan gekoppelde financiële verantwoordelijkheden daarom regelmatig voorkomen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

Internationale/Europese context

Het onderzoek naar spoordijken heeft een relatie met de ontwikkeling van het Europese TEN-T-netwerk. Voor het deel van het Nederlandse spoornetwerk dat deel uitmaakt van het TEN-T-netwerk gaan op termijn nieuwe eisen gelden, waarbij de eventuele noodzaak van maatregelen aan spoordijken ook onderwerp van onderzoek is. IenW werkt samen met ProRail de implementatiestrategie voor TEN-T uit.² Het thema baanstabieleit komt daarin ook aan bod.

Politieke context

De problematiek rond spoordijken is, naast de acute problemen die het oplevert voor treinreizigers, relevant omdat het de instandhoudingsopgave van het spoor raakt (zie ook het kopje 'Financiële/juridische overwegingen'). Vanuit de Tweede Kamer worden hier regelmatig vragen over gesteld. Het overkoepelend beeld van de financiële opgaven van IenW heeft u onlangs gedeeld met de Kamer.³

Financiële/juridische overwegingen

In het BKN Spoor is ruimte gereserveerd om toprisico's op het gebied van klimaatadaptatie, waaronder baanstabieleit, aan te pakken. Financiën zijn tot nu toe geen belemmering om bij herstelacties zoals deze de juiste maatregelen te treffen.

Communicatie

ProRail communiceert via haar website over het thema baanstabieleit en het onderzoeksprogramma dat daarbij hoort. Uw voorganger heeft in de MIRT-brief van het najaar 2024 de stand van zaken van het onderzoek toegelicht, en aangegeven de Kamer per baanvak te informeren over onderzoeksresultaten, als die beschikbaar komen.⁴

Afstemming

De beantwoording van deze Kamervragen is afgestemd met ProRail.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief Beantwoording Kamervragen over verzakkingen op het spoor	Bevat de beantwoording van de door het lid De Hoop gestelde vragen.

² U bent hierover geïnformeerd via RONDZENDMAP-2025/9440.

³ Kamerbrief 36600-A-64.

⁴ Kamerbrief 36600-A-16.

Datum

8 september 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/230838

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

03	Volkskrant – Tussen Utrecht en Eindhoven minder treinen vanwege verzakkingen	Het Volkskrant-artikel naar aanleiding waarvan de Kamervragen zijn gesteld.
----	--	---

Datum

8 september 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/230838

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2